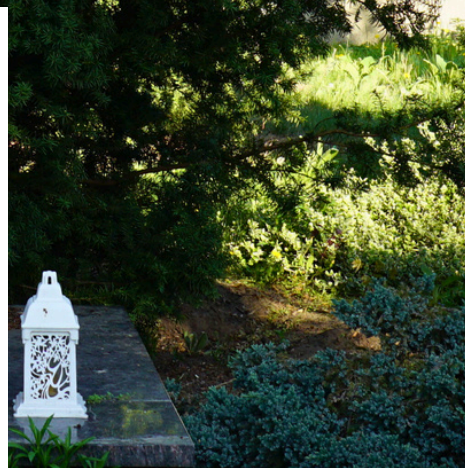

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIENIEC ZA LATA 2023-2024

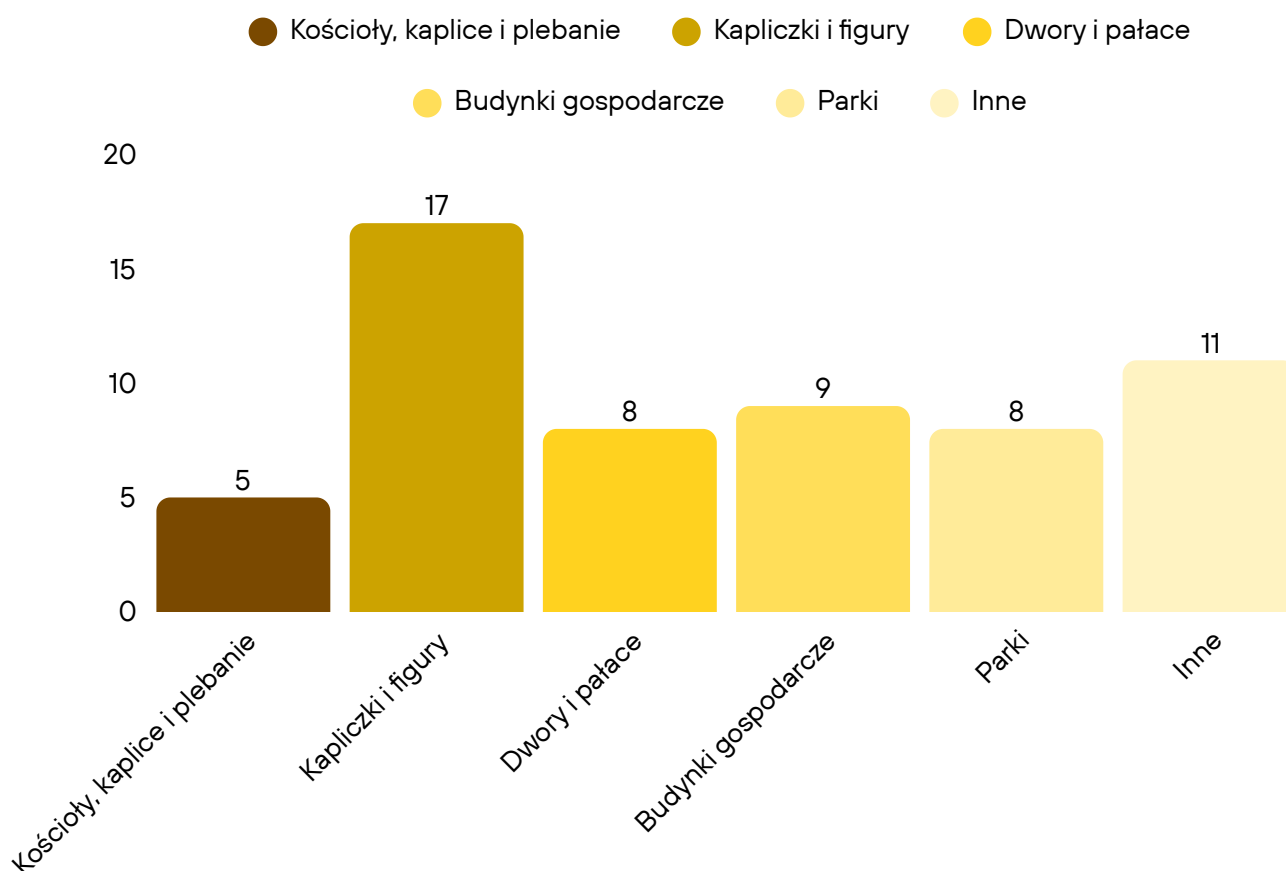
1. WSTĘP

ZGODNIE Z ART. 87 UST. 1 USTAWY Z DNIA 23 LIPCA 2003 R. O OCHRONIE ZABYTEKÓW I OPIECE NAD ZABYTEKAMI, WÓJT GMINY OPRACOWUJE NA OKRES 4 LAT GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTEKAMI. W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYM RADA GMINY JASIENIEC W DNIU 27 KWIETNIA 2021 R. PODJĘŁA UCHWAŁĘ NR V.20.2021 W SPRAWIE PRZYJĘCIA PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTEKAMI GMINY JASIENIEC NA LATA 2021–2024. PROGRAM ZOSTAŁ OGŁOSZONY W DZIENNIKU URZĘDOWYM WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO, POZ. 4965, W DNIU 2 CZERWCA 2021 R. I WSZEDŁ W ŻYCIE PO UPŁYWIE 14 DNI OD DATY OGŁOSZENIA.

Zgodnie z art. 87 ust. 5 powyższej ustawy, co dwa lata należy sporządzić sprawozdanie z wykonania programu, które następnie przedstawia się Radzie Gminy. Niniejsze sprawozdanie obejmuje realizację Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Jasieniec za lata 2023–2024.

Na terenie Gminy Jasieniec znajduje się 58 zabytków nieruchomych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, z czego 21 obiektów wpisanych jest do Rejestru Zabytków.

Struktura zabytków nieruchomych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków (stan na 31.12.2024 r.)

2. CELE ZAŁOŻONE W GMINNYM PROGRAMIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIENIEC NA LATA 2021-2024

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIENIEC NA LATA 2021-2024 ZAKŁADA REALIZACJĘ TRZECH GŁÓWNYCH PRIORYTETÓW WRAZ Z PODZIAŁEM NA ZADANIA. DO CELÓW GŁÓWNYCH NALEŻAŁY:

**OCHRONA ZABYTKÓW I
DOPROWADZENIE DO
POPRAWY STANU ICH
ZACHOWANIA**

**OCHRONA I ŚWIADOME
KSZTAŁTOWANIE
KRAJOBRAZU
KULTUROWEGO GMINY,
JAKO ELEMENT ROZWOJU
GOSPODARCZO-
SPOŁECZNEGO GMINY**

**PROMOCJA,
POPULARYZACJA I
EDUKACJA Z ZAKRESU
DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO GMINY**

2. CELE ZAŁOŻONE W GMINNYM PROGRAMIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIENIEC NA LATA 2021-2024

DO KAŻDEGO PRIORYTETU PRZYPISANO MIERNIKI, KTÓRE UMOŻLIWIŁY OCENĘ STOPNIA REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROGRAMU.

PRIORYTET I OCHRONA ZABYTKÓW I DOPROWADZENIE DO POPRAWY STANU ICH ZACHOWANIA	• Wartość finansowa wydana na ochronę i opiekę nad zabytkami; • Liczba obiektów, w obrębie których przeprowadzono prace remontowo-konserwatorskie; • Liczba złożonych wniosków o uzyskanie funduszy na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy.
PRIORYTET II OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO GMINY, JAKO ELEMENT ROZWOJU GOSPODARczo- SPOŁECZNEGO GMINY	• Poziom objęcia terenu gminy wykonanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego; • Częstotliwość porządkowania osi widokowych; • Przeprowadzanie prac porządkowych i pielęgnacji miejsc pamięci narodowej; • Liczba umieszczonych zapisów dot. ochrony zabytków w opracowywanych dokumentach gminnych; • Przeprowadzenie aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków na podstawie dokonywanych przeglądów stanu zachowania i zagospodarowania zabytków.
PRIORYTET III PROMOCJA, POPULARYZACJA I EDUKACJA Z ZAKRESU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY	• Liczba zrealizowanych lub wspieranych konkursów, wystaw i innych działań o tematyce ochrony dziedzictwa kulturowego; • Liczba wspieranych działań lokalnych stowarzyszeń i grup nieformalnych realizujących projekty i działania w zakresie promocji lokalnych tradycji i dziedzictwa kulturowego; • Liczba zorganizowanych spotkań, szkoleń i konferencji dotyczących tradycji sadowniczych.

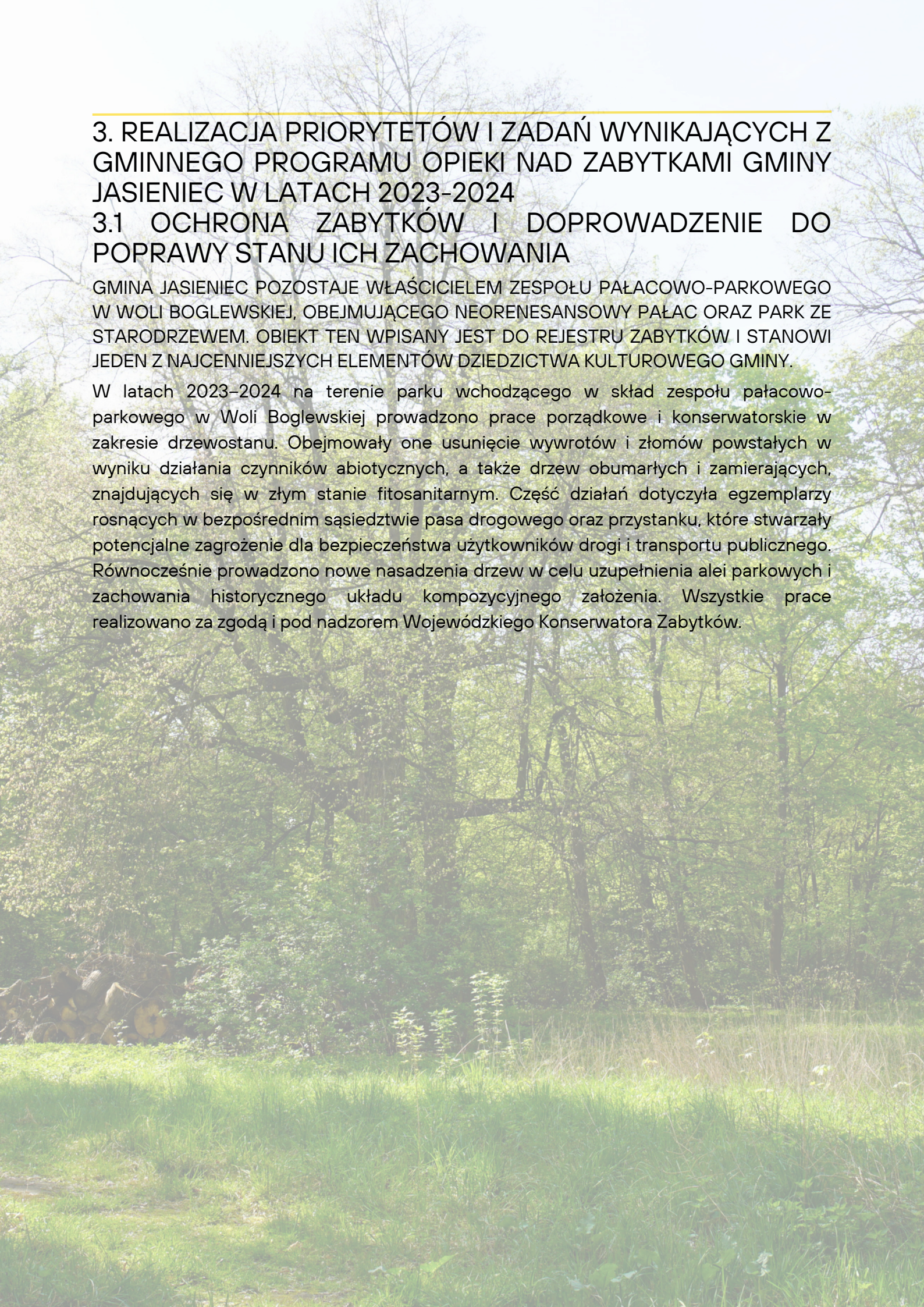
3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃC W LATACH 2023-2024

3.1 OCHRONA ZABYTKÓW I DOPROWADZENIE DO POPRAWY STANU ICH ZACHOWANIA

W RAMACH REALIZACJI PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI W LATACH 2023-2024 PROWADZONO DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z BIEŻĄCĄ OPIEKĄ NAD OBIEKTAMI ZABYTKOWYMI ZNAJDUJĄCYMI SIĘ NA TERENIE GMINY JASIEŃC.

Zabytki będące własnością Gminy Jasieniec są poddawane cyklicznym przeglądom w celu oceny ich stanu technicznego. W zależności od potrzeb podejmowane są prace zabezpieczające, remontowe oraz porządkowe. Remonty obiektów znajdujących się w rękach prywatnych finansowane są ze środków własnych właścicieli, natomiast mieszkańcy gminy zajmują się bieżącym utrzymaniem kapliczek i miejsc kultu religijnego należących do wspólnot wyznaniowych. W latach 2023-2024 przeprowadzono prace remontowo-konserwatorskie zarówno w zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, jak i w obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Należy jednak zaznaczyć, że Urząd Gminy nie otrzymuje informacji o wszystkich działaniach podejmowanych przy zabytkach stanowiących własność prywatną lub wyznaniową, dlatego nie wszystkie tego typu prace mogły zostać uwzględnione w niniejszym sprawozdaniu.

Ponad 3,48 miliona złotych pozyskano przy współpracy Gminy Jasieniec i proboszcza parafii w Boglewicach, ks. Sławomira Gocałka, na realizację prac ratunkowych przy zabytkowym kościele w Boglewicach w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – Polski Ład. Inwestycja ta stanowi jedno z największych działań konserwatorskich na terenie gminy i ma na celu zabezpieczenie oraz częściową renowację obiektu o wysokiej wartości historycznej i kulturowej. W 2024 roku gmina przekazała pierwszą transzę środków finansowych na rozpoczęcie prac, które będą kontynuowane w latach 2025-2026. Łączna wartość zadania wynosi 3 482 000,00 zł.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃ W LATACH 2023-2024

3.1 OCHRONA ZABYTKÓW I DOPROWADZENIE DO POPRAWY STANU ICH ZACHOWANIA

GMINA JASIEŃ POZOSTAJE WŁAŚCICIELEM ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO W WOLI BOGLEWSKIEJ, OBEJMUJĄCEGO NEORENEZANSOWY PAŁAC ORAZ PARK ZE STARODRZEWEM. OBIEKT TEN WPISANY JEST DO REJESTRU ZABYTKÓW I STANOWI JEDEN Z NAJCENNIJSZYCH ELEMENTÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY.

W latach 2023-2024 na terenie parku wchodzącego w skład zespołu pałacowo-parkowego w Woli Boglewskiej prowadzono prace porządkowe i konserwatorskie w zakresie drzewostanu. Obejmowały one usunięcie wywrotów i złomów powstałych w wyniku działania czynników abiotycznych, a także drzew obumarłych i zamierających, znajdujących się w złym stanie fitosanitarnym. Część działań dotyczyła egzemplarzy rosnących w bezpośrednim sąsiedztwie pasa drogowego oraz przystanku, które stwarzały potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa użytkowników drogi i transportu publicznego. Równocześnie prowadzono nowe nasadzenia drzew w celu uzupełnienia alei parkowych i zachowania historycznego układu kompozycyjnego założenia. Wszystkie prace realizowano za zgodą i pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIENIEC W LATACH 2023-2024

3.2 OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO GMINY, JAKO ELEMENT ROZWOJU GOSPODARCZO-SPOŁECZNEGO GMINY

KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO GMINY JASIENIEC ODBYWA SIĘ ZARÓWNO POPRZECZ DZIAŁANIA PLANISTYCZNE I PORZĄDKOWE, JAK I POPRZECZ DOKUMENTY STRATEGICZNE ORAZ SYSTEM EWIDENCJI ZABYTKÓW. W OMAWIANYM OKRESIE PODEJMOWANO DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU UTRZYMANIE ŁADU PRZESTRZENNEGO, POPRAWĘ ESTETYKI OBSZARÓW ZABYTKOWYCH ORAZ OCHRONĘ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO JAKO INTEGRALNEGO ELEMENTU ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY.

W Gminie Jasieniec obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, przyjęte uchwałą nr VIII/61/99 Rady Gminy Jasieniec z dnia 25 października 1999 r. Na jego podstawie uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla trzech spośród 36 miejscowości: Jasieńca, Olszan oraz części Warpęs. W latach 2023–2024 Rada Gminy nie uchwaliła nowych planów zagospodarowania przestrzennego. Większość inwestycji realizowanych na terenie gminy powstaje na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, które uwzględniają historycznie ukształtowane układy ruralistyczne.

W celu realizacji działań związanych ze świadomym kształtowaniem krajobrazu kulturowego Gminy Jasieniec prowadzone są prace porządkowe na osiach widokowych pałac–kościół w Jasieńcu i Boglewicach, mające na celu poprawę estetyki tych zabytkowych założeń przestrzennych.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃC W LATACH 2023-2024

3.2 OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO GMINY, JAKO ELEMENT ROZWOJU GOSPODARCZO-SPOŁECZNEGO GMINY

POZYSKANIE TERENU W SĄSIEDZTWIE ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA W BOGLEWICACH NA CELE PUBLICZNE

We wrześniu 2023 roku Gmina Jasieniec, we współpracy z Powiatem Grójeckim, pozyskała prawo własności do działek zlokalizowanych w centrum Boglewic, w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowego kościoła. Teren ten ma szczególne znaczenie historyczne i kulturowe – stanowi integralną część układu przestrzennego otaczającego świątynię, będącą jednym z najważniejszych obiektów dziedzictwa gminy. Przejęcie działek umożliwiło zaplanowanie ich zagospodarowania na cele społeczno-rekreacyjne, z zachowaniem zabytkowego charakteru miejsca i w zgodzie z lokalną tożsamością.

UPORZĄDKOWANIE ZIELENI WOKÓŁ ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA W JASIEŃCU W RAMACH PROGRAMU „MAZOWSZE DLA KLIMATU”

W 2024 roku Gmina Jasieniec zrealizowała zadanie obejmujące nowe nasadzenia drzew w przestrzeniach publicznych, w tym w bezpośrednim otoczeniu zabytkowego kościoła w Jasieńcu. Uporządkowanie zieleni w tym miejscu znacząco poprawiło estetykę przestrzeni przed obiektem zabytkowym, wpisując się w działania na rzecz kształtowania krajobrazu kulturowego. Inwestycja została współfinansowana z programu „Mazowsze dla klimatu”, w ramach którego pozyskano 200 000 zł, a jej łączny koszt wyniósł 271 520,00 zł.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃ W LATACH 2023-2024

3.2 OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO GMINY, JAKO ELEMENT ROZWOJU GOSPODARCZO-SPOŁECZNEGO GMINY

PRACE PORZĄDKOWE I PIELEGNACYJNE NA OSIACH WIDOKOWYCH ORAZ W MIEJSCACH PAMIĘCI NARODOWEJ WYKONYWANE SĄ NAJCZĘŚCIEJ W ZWIĄZKU Z PLANOWANYMI UROCZYSTOŚCIAMI PAŃSTWOWYMI I KOŚCIELNYMI. ZAKRES PRAC OBEJMUJE GŁÓWNIIE KOSZENIE TRAWNIKÓW, PRZYCINANIE DRZEW I KRZEWÓW, A TAKŻE CZYSZCZENIE ŚCIEŻEK I DOJŚĆ DO MIEJSC PAMIĘCI.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃC W LATACH 2023-2024

3.2 OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO GMINY, JAKO ELEMENT ROZWOJU GOSPODARCZO-SPOŁECZNEGO GMINY

W LATACH 2023-2024 SZCZEGÓLNE ZNACZENIE MIAŁY REMONTY KAPLICZEK, KTÓRE STANOWIĄ ISTOTNY PROCENT OBIEKTÓW UJĘTYCH W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW. PRACE TE BYŁY W DUŻEJ MIERZE REALIZOWANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW, CO PODKREŚLA ICH ZAANGAŻOWANIE W OCHRONĘ LOKALNEGO DZIEDZICTWA.

Do najważniejszych działań należą: remont otoczenia kapliczki w Boglewiczach uszkodzonego w wyniku zdarzenia drogowego, odnowienie kapliczki w Zbroszy Dużej oraz prace konserwatorskie w Łychowie. Kapliczki te, jako ważne świadectwo historii i tradycji religijnej, wzbogacają krajobraz kulturowy gminy, a ich renowacja poprawia estetykę przestrzeni publicznej i umacnia lokalną tożsamość.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃ W LATACH 2023-2024

3.2 OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO GMINY, JAKO ELEMENT ROZWOJU GOSPODARCZO-SPOŁECZNEGO GMINY

W OKRESIE OBJĘTYM NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM OBOWIĄZYWAŁA STRATEGIA ROZWOJU GMINY JASIEŃ NA LATA 2021-2027, W KTÓREJ UWZGLĘDNIONO ZAPISY DOTYCZĄCE OCHRONY ZABYTKÓW. W DOKUMENCIE PRZEANALIZOWANO ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ZNAJDUJĄCE SIĘ NA TERENIE GMINY, A W CELACH OPERACYJNYCH UJĘTO ZARÓWNO OCHRONĘ TEGO DZIEDZICTWA, JAK I POSZERZANIE OFERTY KULTURALNEJ WRAZ Z UPOWSZECHNIANIEM WIEDZY O HISTORII I TRADYCJI LOKALNEJ.

W ramach celu operacyjnego „Ochrona dziedzictwa kulturowego” określono kierunki działań takie jak: kultywowanie tradycji i historii poprzez organizację obchodów rocznic i wydarzeń historycznych, upamiętnianie postaci związanych z regionem, zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych dla różnych grup wiekowych oraz udział Gminy w renowacji obiektów zabytkowych. Natomiast w ramach celu „Poszerzanie oferty kulturalnej wraz z upowszechnianiem wiedzy o historii i tradycji” wskazano m.in. zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych, wspieranie i promowanie lokalnego dziedzictwa, organizację imprez kulturalno-rozrywkowych (takich jak festyny, pikniki rodzinne, dożynki gminne, kino plenerowe), działania na rzecz ochrony zabytków oraz wspieranie inicjatyw agroturystycznych.

Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wójt prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Jasień stanowi załącznik do uchwały Nr XV.74.2011 z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2012-2015. W ostatnich latach ewidencja nie była aktualizowana. Na koniec 2024 roku zawierała 58 kart adresowych, a liczba ujętych w niej obiektów pozostawała niezmienna. W związku z upływem czasu i zmieniającym się stanem zasobu zabytkowego, jej aktualizacja stanowi jeden z kluczowych priorytetów Gminy Jasień na najbliższe lata.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃC W LATACH 2023-2024

3.3 PROMOCJA, POPULARYZACJA I EDUKACJA Z ZAKRESU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY

W GMINIE JASIEŃC DZIAŁA GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA, KTÓRA W RAMACH SWOJEJ DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ I EDUKACYJNEJ ORGANIZUJE KONKURSY, WYSTAWY ORAZ ZAJĘCIA PROMUJĄCE DZIEDZICTWO KULTUROWE I LOKALNĄ HISTORIĘ. PLACÓWKA AKTYWNIIE WSPÓŁPRACUJE Z INSTYTUCJAMI GMINNYMI, SZKOŁAMI ORAZ LOKALNĄ SPOŁECZNOŚCIĄ, TWORZĄC PRZESTRZEŃ DO INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ I ROZWIJANIA ŚWIADOMOŚCI KULTUROWEJ MIESZKAŃCÓW.

Co roku Gminna Biblioteka Publiczna w Jasieńcu, która w 2023 roku obchodziła 75-lecie swojej działalności, we współpracy z Wójtem Gminy Jasieniec organizuje plenerowe wydarzenie w ramach ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie. Spotkanie to odbywa się na terenie rekreacyjnym nad stawami w Jasieńcu i przyczynia się do popularyzacji klasyki literatury polskiej oraz integracji lokalnej społeczności wokół wartości kulturowych. Biblioteka gromadzi również materiały promujące dziedzictwo kulturowe regionu, teksty dotyczące historii gminy oraz jej zabytków. Z kolei informacje promujące walory turystyczne i kulturowe Gminy Jasieniec są udostępniane na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Gminy.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃ W LATACH 2023-2024

3.3 PROMOCJA, POPULARYZACJA I EDUKACJA Z ZAKRESU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY

NA SZCZEGÓLNE WYRÓŻNIENIE ZASŁUGUJĄ KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH Z BOGLEWIC, GOŚNIEWIC I RYTOMOCZYDEŁ, KTÓRYCH DZIAŁALNOŚĆ CHARAKTERYZOWAŁA SIĘ DUŻYM ZAANGAŻOWANIEM W ŻYCIE SPOŁECZNE GMINY. Ich działalność w istotny sposób przyczyniała się do pielęgnowania lokalnych tradycji, promowania kultury ludowej oraz integracji mieszkańców. Członkinie kół regularnie uczestniczyły w wydarzeniach organizowanych na terenie gminy, a także samodzielnie przygotowywały imprezy plenerowe – m.in. coroczne festyny w swoich miejscowościach. Koła Gospodyń Wiejskich to także miejsca aktywności kobiet i budowania więzi społecznych. Szczególnie cenne jest to, że do współpracy coraz częściej włączają się młodsze pokolenia, co sprzyja międzypokoleniowej wymianie doświadczeń i podtrzymywaniu tradycji.

Koło Gospodyń Wiejskich w Boglewicach

„Boglewiczanki” aktywnie uczestniczyły w życiu lokalnej społeczności, m.in. przygotowując palmy wielkanocne oraz angażując się w organizację świąt i wydarzeń. Na takich uroczystościach nie mogło zabraknąć ich domowych wypieków, przetworów oraz specjałów kulinarnych. Panie z koła prowadziły również warsztaty tematyczne, przekazując lokalne tradycje młodszemu pokoleniu.

Koło Gospodyń Wiejskich w Gośńewicach

Koło Gospodyń Wiejskich w Gośńewicach organizowało konkursy i wydarzenia aktywizujące lokalną społeczność, w tym pikniki i spotkania integracyjne. Podczas lokalnych uroczystości panie z koła częstowały własnymi wypiekami i tradycyjnymi potrawami. Ich zaangażowanie zostało dostrzeżone i docenione zarówno na szczeblu powiatowym, jak i wojewódzkim.

Koło Gospodyń Wiejskich w Rytomoczydłach

Koło Gospodyń Wiejskich w Rytomoczydłach aktywnie działało na rzecz lokalnej społeczności. Jako jedyne z województwa mazowieckiego zakwalifikowało się do finału konkursu „Produkty Zbożowe w Tradycji Pokoleń”, a ich przepisy trafiły do książki kucharskiej. Panie angażowały się także w sprzątanie lasów oraz przygotowywały domowe wypieki i przetwory na wydarzenia gminne.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃC W LATACH 2023-2024

3.3 PROMOCJA, POPULARYZACJA I EDUKACJA Z ZAKRESU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY

DZIAŁANIA NA RZECZ POPULARYZACJI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO REALIZOWANE BYŁY RÓWNIEŻ PRZEZ PUBLICZNE SZKOŁY PODSTAWOWE W JASIEŃCU ORAZ ZBROSZY DUŻEJ.

W latach 2023–2024 placówki te zorganizowały szereg wydarzeń i inicjatyw o charakterze historycznym i kulturalnym, takich jak: apele z okazji Święta Konstytucji 3 Maja i Narodowego Święta Niepodległości, wycieczki do miejsc pamięci narodowej, uroczystości poświęcone pamięci Żołnierzy Wyklętych, a także rodzinne konkursy na wielkanocne dekoracje i bożonarodzeniowe stroiki. Dodatkowo szkoły przygotowały świąteczne kiermasze oraz umożliwiły uczniom udział w Małym Konkursie Recytatorskim, wspierając rozwój ich wrażliwości artystycznej i przywiązania do lokalnej tradycji.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃ W LATACH 2023-2024

3.3 PROMOCJA, POPULARYZACJA I EDUKACJA Z ZAKRESU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY

W 2023 ROKU GMINA JASIEŃ KONTYNUOWAŁA DZIAŁANIA NA RZECZ PODTRZYMYWANIA TRADYCJI SADOWNICZYCH, ORGANIZUJĄC KOLEJNĄ EDYCJĘ FESTIWALU OWOCÓW. WYDARZENIE TO, ODBYWAJĄCE SIĘ CYKLICZNIE CO DWA LATA, CIESZY SIĘ DUŻYM ZAINTERESOWANIEM NIE TYLKO WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY, ALE TAKŻE WŚRÓD SPOŁECZNOŚCI CAŁEGO POWIATU GRÓJECKIEGO.

Festiwal stanowi okazję do promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz sadowniczego, które od lat stanowi ważny element tożsamości regionu. W październiku 2023 roku, dzięki pozyskaniu zewnętrznego dofinansowania, zorganizowano Festiwal Owoców w rozszerzonej formule – wydarzenie zostało połączone z uroczystymi obchodami 120-lecia Publicznej Szkoły Podstawowej im. Ks. Czesława Sadłowskiego w Zbroszy Dużej. Impreza, współorganizowana z Samorządem Województwa Mazowieckiego, promowała lokalne produkty, sadownictwo, sztukę, rzemiosło, potencjał mieszkańców regionu, a także lokalną historię i tradycję.

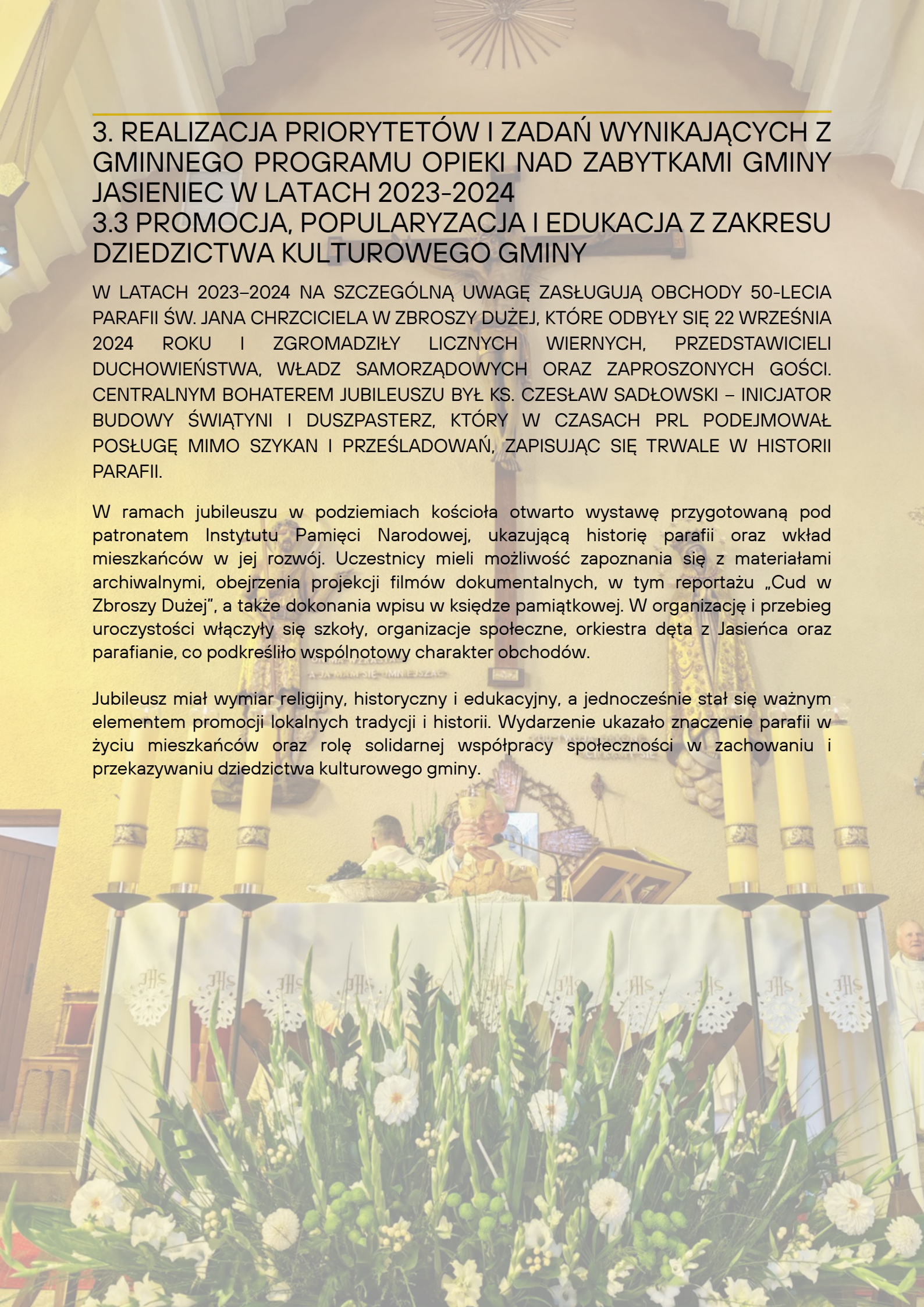
3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃC W LATACH 2023-2024

3.3 PROMOCJA, POPULARYZACJA I EDUKACJA Z ZAKRESU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY

W LATACH 2023-2024 NA SZCZEGÓLNĄ UWAGĘ ZASŁUGUJĄ OBCHODY 50-LECIA PARAFII ŚW. JANA CHRZCIELA W ZBROSZY DUŻEJ, KTÓRE ODBYŁY SIĘ 22 WRZEŚNIA 2024 ROKU I ZGROMADZIŁY LICZNYCH WIERNYCH, PRZEDSTAWICIELI DUCHOWIEŃSTWA, WŁADZ SAMORZĄDOWYCH ORAZ ZAPROSZONYCH GOŚCI. CENTRALNYM BOHATEREM JUBILEUSZU BYŁ KS. CZESŁAW SADŁOWSKI – INICJATOR BUDOWY ŚWIĄTYNI I DUSZPASTERZ, KTÓRY W CZASACH PRL PODEJMOWAŁ POSŁUGĘ MIMO SZYKAN I PRZEŚLADOWAŃ, ZAPISUJĄC SIĘ TRWALE W HISTORII PARAFII.

W ramach jubileuszu w podziemiach kościoła otwarto wystawę przygotowaną pod patronatem Instytutu Pamięci Narodowej, ukazującą historię parafii oraz wkład mieszkańców w jej rozwój. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z materiałami archiwalnymi, obejrzenia projekcji filmów dokumentalnych, w tym reportażu „Cud w Zbroszy Dużej”, a także dokonania wpisu w księdze pamiątkowej. W organizację i przebieg uroczystości włączyły się szkoły, organizacje społeczne, orkiestra dęta z Jasieńca oraz parafianie, co podkreśliło wspólnotowy charakter obchodów.

Jubileusz miał wymiar religijny, historyczny i edukacyjny, a jednocześnie stał się ważnym elementem promocji lokalnych tradycji i historii. Wydarzenie ukazało znaczenie parafii w życiu mieszkańców oraz rolę solidarnej współpracy społeczności w zachowaniu i przekazywaniu dziedzictwa kulturowego gminy.

3. REALIZACJA PRIORYTETÓW I ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY JASIEŃC W LATACH 2023-2024

3.3 PROMOCJA, POPULARYZACJA I EDUKACJA Z ZAKRESU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY

W 2024 ROKU W CENTRUM JASIEŃCA POWSTAŁO NOWE MIEJSCE PAMIĘCI NARODOWEJ, POŚWIĘCONE PIĘCIU LOTNIKOM POCHODZĄCYM Z TERENU GMINY, KTÓRZY W 1940 ROKU – JAKO CZŁONKOWIE PERSONELU NAZIEMNEGO POLSKICH SIŁ POWIETRZNYCH – BRALI UDZIAŁ W BITWIE O ANGLIĘ, WALCZĄC PRZECIWKO NAZISTOWSKIM NIEMCOM.

Uroczyste otwarcie odbyło się z udziałem przedstawicieli władz samorządowych, wojska, lokalnej społeczności oraz uczniów. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 100 100,00 zł, z czego 64 800,00 zł stanowiło dofinansowanie z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego, a planowany budżet zadania opiewał na 110 000,00 zł. Nowo utworzone miejsce pamięci składa się z dwóch symbolicznych elementów – barwnego muralu o powierzchni około 300 m², który został wykonany przez artystę Sebastiana Krawczaka na elewacji hali sportowej Publicznej Szkoły Podstawowej im. Juliana Suskiego w Jasieńcu (autorem projektu był Piotr Maciak), oraz stylizowanego, podświetlanego pomnika z elementami zieleni, którego forma nawiązuje do sylwetki alianckiego samolotu z czasów II wojny światowej i który został zlokalizowany w pobliżu szkoły, przy ulicy. Inwestycja stanowi hołd dla lokalnych bohaterów: plut. Wacława Cieślaka, plut. Jana Piotra Damaziaka, plut. Kazimierza Kostrzewy, plut. Mieczysława Nowaka i kpr. Stefana Kowalskiego. Projekt ten ma również charakter edukacyjny – jest trwałym, wizualnym przypomnieniem o historii i postawach patriotycznych, skierowanym przede wszystkim do młodzieży.

Przygotował

Łukasz Sobociński

